

Geacht bestuur en sociale partners bij personeelsfonds APG

FD PensioenPro van 2 januari 2025

Opinie van Adri van der Wurff

Adri van der Wurff dient een klacht in bij zijn pensioenfonds, het personeelsfonds van APG. Zijn kritiek is dat de transitie op 1 januari niet in lijn is met de geest en doelen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

Hierbij wil ik een formele klacht indienen tegen de manier waarop u de overgang naar het nieuwe stelsel heeft ingericht en het invaren heeft voorbereid.

Ik kan slechts hopen dat u niet alleen deze klacht ter harte neemt, maar ook zult delen, omdat de sector immers wil leren van de koplopers. Om u daarbij te helpen – graag gedaan – publiceer ik mijn klacht als deze open brief.

Mijn hoofdklacht is dat u zich niet houdt aan de geest en doelstellingen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Die wet is volgens de Memorie van Toelichting bedoeld om meer perspectief te geven op een koopkrachtig pensioen, een transparanter en meer persoonlijk pensioenstelsel te creëren, en betere aansluiting te bieden op de arbeidsmarkt.

Op geen enkele manier wordt mij uit het transitie- en implementatieplan duidelijk hoe het APG-fonds een koopkrachtig pensioen gaat leveren. Er lijkt alleen rekening gehouden met een inflatie op langere termijn van 2%. Verder heeft het delen van inflatierisico's tussen generaties via de solidariteitsreserve de laagste prioriteit, zo valt te lezen in het [implementatieplan](#).

De transparantie is ver te zoeken omdat essentiële onderdelen van de nieuwe systematiek, zoals de gedetailleerde vul-, uitdeel- en toedelingsregels, voor de deelnemers grotendeels verborgen blijven. Ze staan in het document *Onderbouwing financiële opzet*, waarnaar wordt verwezen, maar dat niet is gepubliceerd. De uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek zijn evenmin vindbaar.

De aansluiting bij de arbeidsmarkt is zelfs contrair te noemen. Uw plannen maken het mogelijk voor werknemers om veel eerder te stoppen met werken omdat ze – naar uw en hun verwachting – veel eerder een veel hoger pensioen opbouwen dan in het oude stelsel mogelijk was.

Zelfstandige verantwoordelijkheid

U kunt zeggen dat de Wtp deze drie doelstellingen ook niet waarmaakt. Dat mag zo zijn, maar u hebt richting uw deelnemers een zelfstandige verantwoordelijkheid en hebt eerder de opdracht aanvaard om onder het oude stelsel de toezeggingen uit te voeren. Voor u die aangegane verantwoordelijkheid inruilt voor een andere, met name door het accepteren van een invaarverzoek, dient u zich ervan te vergewissen dat de nieuwe situatie na invaren inderdaad de bedoelingen van de Wtp dichterbij brengt en beter is voor uw deelnemers.

Daarvoor moet u in uw transitie- en implementatieplan de voor- en nadelen van alle varianten behandelen. U moet dus niet, zoals u nu doet, alleen de voordelen tonen van de gekozen opties en bovendien zwijgen over andere belangrijke kwesties als de governance. Zo kan de verschuiving van het risico naar de deelnemers gevolgen hebben voor die governance.

Uw reactie op mijn klacht is vermoedelijk voorspelbaar. Zo kunt u zeggen dat koopkrachtbestendigheid niet is te realiseren zonder de randvoorwaarde van stabiele uitkeringen los te laten. Ik denk dat dat waar is. Ik verwacht dan ook dat u zou kiezen voor uw resultaatverplichting, die in de praktijk helaas vaak wordt gezien als een inspanningsverplichting, om in elk geval de gedane pensioentoezeggingen waar te maken – en dus niet in te varen. Ik lees geen overtuigende argumentatie waarom u hebt besloten wel in te varen.

Lokkertje

U kunt ook zeggen dat het stelsel wel degelijk transparanter en persoonlijker is, omdat iedereen het bedrag te zien krijgt dat is opgebouwd. Vreemd genoeg is dat niet zo. In mijn eigen overzicht, en dat van andere actieve deelnemers, valt alleen het te bereiken pensioen te lezen. Het lokkertje daarbij is de verhoging die mogelijk is doordat een deel van de buffer wordt uitgedeeld. Nergens zag ik de gereserveerde bedragen, nergens de mogelijkheid om te controleren of de basisgegevens inderdaad kloppen. Alleen vermeldt u dat er een ‘best effort’ is gedaan om de persoonlijke gegevens te controleren. De per persoon aanwezige voorzieningen werden niet gecommuniceerd (terwijl dat ook in het oude stelsel zeer makkelijk is) evenmin als de gegevens waarop die zijn gebaseerd (zoals loon, franchise, opbouwpercentage en eventuele waardeoverdrachten).

Ten slotte kunt u zeggen dat de wet misschien niet zo goed aansluit op de arbeidsmarkt, maar dat die hoge pensioenen slechts projecties naar de toekomst zijn, en dat het probleem van de doorsneesystematiek wordt opgelost.

Natuurlijk zijn die hoge uitkomsten projecties. Maar u hebt ze wel eerst in de vorm van een risicopreferentieonderzoek en nu in upo's aan de deelnemers voorgeschoteld. In die upo's hebt u niet, zoals de aanbeveling van de AFM luidt, gewaarschuwd dat als de uitkomsten erg hoog dreigen te worden de premie nog verlaagd kan worden. Maar of het nu onzekere projecties zijn of niet, u baseert uw beleggingsbeleid op deze uitkomsten, met alle bijbehorende risico's voor de jongere deelnemers.

Andere oplossingen

Het oplossen van de doorsneesystematiek is natuurlijk gewenst, maar eigenlijk zou de werkgever dit moeten doen. Nu komt het geld uit de buffer die grotendeels is opgebouwd door de gepensioneerden. Een ‘voordeel’ van het invaren dat wijselijk niet genoemd wordt. Nadelen komen überhaupt niet aan bod. Bovendien zijn er andere oplossingen die u blijkbaar onvoldoende heeft overwogen, zoals opgaan in een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds met actuariële premie.

Aldus mijn klacht. Daarom maak ik ook bezwaar tegen het invaren van mijn ingegane pensioen in het nieuwe stelsel.

Omdat ik ondanks alles het jaar niet negatief wil beginnen, wens ik u een mooi 2025 en dat al het wensdenken in uw plannen voor transitie en implementatie moge uitkomen.

Met vriendelijke groet,

Adri van der Wurff, voormalig pensioenbestuurder en gepensioneerd deelnemer personeelsfonds APG